

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

712.21

Szerző

Cím Kie a Vérmező.

Hely

Vérmező

Idő

"1900"

Forrás: Budapesti hírlap

Személy

Dp.

1900 11/15.

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Kie a Vérmező.

— Saját tudósítónktól. —

Két esztendő előtt, a mikor Budapesten az építőkedv legjavában virágzott, az első kerületi választmány arra kérte a várost, szerezze meg a Vérmezőt, s részben parcellázva házhelynek adja el, a nagyobb részét pedig parkozza. Meg is kezdték a tárgyalásokat a katonai kincstárral, de a katonaság közel négyszer olyan nagy értékű területet követelt, mint a mennyit a Vérmező megér. A város kénytelen volt lemondani a Vérmező megszerzéséről, a mikor valaki azzal állított be a városházára, hogy fölösleges a katonasággal tovább tárgyalni, mert a Vérmező a főváros tulajdona. I. Lipót a városnak ajándékozta és a katonaság csak elbitorolta a harmadfél millió forint értékű területet.

A jó hírek megörültek a városházán. Hátha van valami igaz a dologban s vissza lehet pörölni a katonaságtól. Végre is a Vérmező egy pört megér, különösen a városnak, a kinek ügyésze van és fiskálist sem kell fizetnie. Liptay Artur városi levéltáros nagy buzgalommal bolygatta meg a levéltár valamennyi sárga aktáját. Talált is sok mindent, csak éppen azt az egyet nem találta meg, hogy a Vérmező a városé.

A levéltár poros aktái így mondták el a Vérmező történetét:

A mikor 1686 után Buda és Pest a török iga alól fölszabadult, az állami birtokokat, a melyekhez a város határa is tartozott, az udvari kamarai igazgatóság kezelte. Az igazgatóság kormányzója, Werlein István János báró volt. Ő kötötte meg a bevőkkel a szerződést, a mikor a város határában vagy közelében levő területeket eladtak, vagy elajándékoztak. Az ajándéklevelet az udvari kamara hagyta jóvá.

A kamarai igazgatóságnak napról-napra szaporodott a munkája, munkaerőt pedig nem kapott, mert nem volt az országban elég hivatalnoknak való ember. A munkát kellett hát apasztani s I. Lipót 1696-ban a város határát átengedte a városnak. A

kamarai igazgatóság a földeket 1703-ban át is adta s az átadást I. Lipót 1703-ban kelt kiváltságlevelében megerősítette. Ez az a kiváltságlevelé, a melynek alapján a Vérmezőt vissza akarták hódítani. Csakhogy a kamarai igazgatóság már akkor gondoskodott a katonaságról, meg az államról s megtartotta azokat a területeket, a melyekre ezeknek a hatóságoknak szükségük volt.

Azt kutatták tehát, vajjon a Vérmezőt visszatartotta-e a kamarai igazgatóság. Megtalálták az átadási jegyzőkönyveket, de azokból sem lettek okosabbak. 1703-ban még nem beszéltek négyszögölekből, de még holdakban sem. Óreg vonásokban kimérték, hogy ez a városé, ez az államé. Jutott mindegyiknek bőven.

Ezen az alapon tehát nem lehet visszapörölni a Vérmezőt, mentek tovább. Egy századdal később 1812-ben végre nyomára akadtak a Vérmezőnek. Megfakult, megsárgult pergamentre van írva az a hosszas tárgyalás, a melyet a város és az állam folytatott a Vérmező dolgában.

Buda városa kérte az államtól a Vérmezőt. Csakhogy akkor már jobban megbecsülték a földet s az állam nem adta oda. A tárgyalásoknak nem is lett eredményük, a város a Vérmezőt nem kapta meg. Ez az akta már kellemetlen, mert azt nem lehet bizonyítani, hogy a város 1703-ban megkapta-e a Vérmezőt, de az bizonyos, hogy 1812-ben az állam tulajdonában volt s hiába kérte nemes Buda városa.

Utolsó reménységnek a telekkönyv maradt. Ez sem hozott eredményt. A régi 2. számú telekkönyvben a K. K. Militár-Aerar a Vérmező tulajdonosa, az új telekkönyvben pedig a magyar királyi kincstár.

Hetvenkilenc esztendeig nem is háborgatta polgári hatóság a Vérmezőt. Legföljebb fűmagot vetett ott a főváros tanácsa. Nem azért, hogy könnyebben verjék a bakák az einzelmarschot, hanem hogy a fű lekösse a homokot. Ezt sem érte el. 1891-ben a budai körut szabályozásának a végrehajtására kellett a közmunkatanácsnak 666 öles sáv a Vérmezőből s annak rendje és módja szerint kisajátította a katonai kincstártól. A főváros tanácsa sem kereste akkor a tulajdonjogot s minden szó nélkül megadta a kisajátításhoz szükséges ténnyel és a lejegyzésre szóló politikai hatósági engedelmet.

Most is hiába verték le a régi akták évszázados porát, a konok akták nem adtak igazat a városnak s nem itélték meg neki a Vérmezőt. Visszarakhatják az aktákat, a honnan előszedték azokat s a város terület helyett egymeggyőződéssel lett csak gazdagabb: hogy bármilyen jól esett volna, a Vérmezőt nem lehet visszapörölni s egy esetleges pör még a bélyegköltséget sem éri meg.